

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний
університет імені Вадима Гетьмана»

ОБЛІК, АНАЛІЗ, АУДИТ ТА ОПОДАТКУВАННЯ: СУЧАСНА ПАРАДИГМА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ

Збірник матеріалів
VI Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту

10 грудня 2020 року

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний вищий навчальний заклад
«КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ВАДИМА ГЕТЬМАНА»
ФАКУЛЬТЕТ ОБЛІКУ ТА ПОДАТКОВОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

**Облік, аналіз, аудит та оподаткування:
сучасна парадигма в умовах сталого розвитку**

*Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту*

10 грудня 2020 року

**УДК 657(082)
О-17**

*Рекомендовано до видання
Вченою радою факультету обліку та податкового менеджменту
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»
Протокол № 4 від «11» грудня 2020 року*

Редакційна колегія

Бондар М.І. — голова редакційної колегії, д.е.н, професор, декан факультету обліку та податкового менеджменту ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;
Кіндрацька Л.М. — д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку в кредитних і бюджетних установах та економічного аналізу ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;
Петрик О.А. — д.е.н., професор, завідувач кафедри аудиту ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;
Шигун М.М. — д.е.н., професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»;
Слободяник Ю.Б. — відповідальна за випуск, д.е.н., професор, професор кафедри аудиту ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана».

О-17 Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку : зб. Матеріалів VI Міжнар. наук.-практ. конф., присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту; 10 грудня 2020 р. Київ, КНЕУ, 2020. 587 с.
ISBN 978-966-926-353-7

У збірнику подано тези доповідей учасників VI Міжнародної науково-практичної конференції «Облік, аналіз, аудит та оподаткування: сучасна парадигма в умовах сталого розвитку» (10 грудня 2020 року), присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту. У матеріалах викладено низку питань, присвячених визначенню та обґрунтуванню сучасних напрямів розвитку обліку, аналізу, аудиту й оподаткування в умовах реалізації концепції сталого розвитку.

За точність викладу матеріалу та достовірність фактів, прізвищ, цитат відповідальними є автори тез.

УДК 657(082)

<i>Остапенко Ю.П.</i>	Особливості нарахування та сплати податку на землю.....	503
<i>Радєва О.Г.</i>	Особливості процесу організації обліку на торгових підприємствах.....	506
<i>Сидоренко Р.В.</i>	Переваги та недоліки можливих систем оподаткування для фізичної особи-підприємця.....	508
<i>Сова В.М.</i>	Непрямі податки та їх роль у формуванні доходів державного бюджету.....	510
<i>Сташенко Ю.В.</i>	Податки як базис економічного зростання.....	513
<i>Федорченко О.Є.</i>	Особливості імплементації Плану дій BEPS в Україні.....	515
<i>Фесенко А.В.</i>	Оподаткування в системі інтегрованого звітування.....	518
<i>Цаль-Цалко Ю.С.</i>	Обліково-податкове забезпечення управління прибутком підприємства.....	520
<i>Чижикова О.В.</i>	Вплив процесів діджиталізації економіки на правила оподаткування ТНК.....	523
<i>Чук О.В.</i>	Мотиваційні виплати дилерам як об'єкт оподаткування та фінансового обліку.....	525
<i>Чухраєва Н.М.</i>	Зарубіжний досвід оподаткування в забезпеченні сталого розвитку підприємств.....	527
<i>Яструбський М.Я., Тимчук Є.С.</i>	Реалії та законне регулювання оподаткування суб'єктів малого підприємництва.....	530

Розділ 10. Актуальні питання теорії і практики бізнес-аналізу в умовах сталого розвитку

<i>Абесінова О.К.</i>	Аналітичні аспекти організаційної культури в умовах сталого розвитку підприємства.....	533
<i>Bielova O.I.</i>	Control elements for the motivational mechanism of strategic management in the enterprise.....	535
<i>Волкова Н.А., Сніткіна І.А.</i>	Сучасні вимоги до застосування методик оцінювання платоспроможності суб'єктів господарювання.....	537
<i>Воляк Л.Р.</i>	Аналітична оцінка викидів в навколишнє середовище.....	539
<i>Гласов П.В.</i>	Сутність стратегічного управлінського обліку в системі підприємств-учасників кластеру.....	543
<i>Головацька С.І.</i>	Інструментарій аналітичного моделювання оптимізації витрат у системі контролінгу підприємства.....	546
<i>Єршова Н.Ю.</i>	Напрями розвитку бізнес-аналітики в умовах діджиталізації.....	548
<i>Кащена Н.Б.</i>	Методичний інструментарій оцінки рівня економічної активності підприємств торгівлі.....	550
<i>Коваль Я.С.</i>	Концептуальні аспекти оцінювання економічної безпеки бізнесу в організації.....	552
<i>Лисенко А.М.</i>	Бізнес-аналіз в контексті управління сталим розвитком підприємства.....	555
<i>Михайленко О.В.</i>	Бізнес-аналіз: основні задачі та етапи проведення.....	558
<i>Нікольчук Ю.М.</i>	Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту підприємства.....	560
<i>Овод Л.В.</i>	Особливості управлінського аналізу запасів сільськогосподарського підприємства.....	562
<i>Парасій- Вергуненко І.М.</i>	Методологічні аспекти аналізу ефективності корпоративного управління.....	564
<i>Партин Г.О., Загородній А.Г.</i>	Оцінювання вартості природного капіталу суб'єкта господарювання.....	566

Кашена Наталія Борисівна,
*к. е. н., професор кафедри фінансів та обліку,
Харківський державний університет харчування та торгівлі,
м. Харків, Україна*

МЕТОДИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ОЦІНКИ РІВНЯ ЕКОНОМІЧНОЇ АКТИВНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ТОРГІВЛІ

За високого рівня турбулентності, непередбачуваності та інформаційної асиметрії, що посилюються і прогресують через глобалізацію та пандемію COVID-19, життєздатність торговельних підприємств, безпечність та ефективність їх функціонування, імідж у діловому співробітництві й перспективи сталого розвитку визначаються відповідним рівнем економічної активності. Тому розробка методичного інструментарію оцінки рівня економічної активності підприємств торгівлі є вельми актуальним питанням.

Розглядаючи економічну активність підприємств торгівлі як комплекс усвідомлених дій персоналу, що визначається потребою реалізації обраної фінансово-економічної політики та забезпечує досягнення бажаного рівня ефективності господарювання, інтенсивність його змін у часі і просторі під впливом чинників зовнішнього і внутрішнього бізнес-середовища, та власне еволюцію на засадах адаптації до сучасних умов та емерджентності [1, с. 118], у відповідності до [2, с. 3] пропонуємо здійснювати попередню, детальну та комплексну оцінку рівня економічної активності підприємства.

Для попередньої оцінки рівня економічної активності торговельного підприємства слід застосовувати «золоте правило економіки», яким передбачається дотримання умов випередження темпу зростання прибутку (T_p^{Π}) над темпами зростання чистої виручки від реалізації товарів (T_p^{Π}) та вартості майна підприємства (T_p^{BB}): $T_p^{\Pi} > T_p^{ЧВР} > T_p^{BB} > 100$. Додержання умов нерівності за позитивної динаміки темпових показників свідчить про зростання рівня економічної активності, і навпаки, невиконання зазначених умов і негативна динаміка – про зниження рівня економічної активності.

Для більш вичерпної інформації про рівень економічної активності торговельного підприємства пропонуємо здійснювати детальну оцінку потенціалу його формування та змін на підставі розширеної системи показників що інтегрує формалізовані індикатори активності кожної з функціональних складових (фінансова, виробнича, кадрова, управлінська, ринкова, інноваційно-інвестиційна) економічної діяльності та враховує особливості ведення бізнесу в сфері торгівлі. До складу цієї системи показників нами включені: оборотність оборотних активів, чиста рентабельність власного капіталу, оборотність дебіторської і кредиторської заборгованості за товари і послуги, тривалість фінансового циклу, рівень ефективності фінансового потоку, коефіцієнт поточної ліквідності – для ідентифікації фінансової активності; середня кількість

клієнтів за день у розрахунку на одного продавця, середня величина однієї покупки, віддача активної частини основних засобів, оборотність товарних запасів, технічна оснащеність праці торговельних працівників, тривалість операційного циклу, середній розмір однієї покупки, рентабельність продаж – для ідентифікації виробничої активності; рівень фахової компетентності персоналу, продуктивність праці одного робітника торговельного персоналу, рентабельність праці одного торгового працівника, середня кількість клієнтів за день на одного продавця – для ідентифікації кадрової активності; питома вага адміністративно-управлінського персоналу у загальній чисельності працюючих, гнучкість організаційної структури управління, економічність управлінської праці, результативність праці управлінського персоналу – для ідентифікації управлінської активності; питома вага підприємства на ринку, ціна підприємства, ринкова вартість акцій підприємства, коефіцієнт дивідендних виплат, забезпеченість акціонерного капіталу чистими активами, чистий прибуток, що припадає на одну акцію – для ідентифікації ринкової активності; рівень поширення сучасних технологій, частка співробітників, що займаються інноваційною діяльністю, коефіцієнт інтенсивності капіталовкладень, рівень окупності інноваційних витрат, рівень доходності фінансових інвестицій, рентабельність реальних інвестицій, внутрішня норма окупності інвестицій – для ідентифікації інноваційно-інвестиційної активності.

Комплексну оцінку рівня економічної активності торговельного підприємства рекомендуємо здійснювати на підставі запропонованого інтегрального показника (I_{EA}), який враховує динаміку змін окремих складових потенціалу формування економічної активності (фінансового ($I_{ФП}$), виробничого ($I_{ВП}$), кадрового ($I_{КП}$), управлінського ($I_{УП}$), ринкового ($I_{РП}$), інноваційно-інвестиційного ($I_{ІП}$)), обчислених із застосуванням середньої геометричної, і визначається за формулою:

$$I_{EA} = \sqrt[6]{I_{ФП} \times I_{ВП} \times I_{КП} \times I_{УП} \times I_{РП} \times I_{ІП}}. \quad (1)$$

Запропонований методичний інструментарій оцінки рівня економічної активності підприємств торгівлі дозволить посилити ступінь обґрунтованості управлінських рішень з його підвищення та формування відповідних стратегій подальшого розвитку.

Список використаних джерел

1. Кащєна Н.Б. Теоретичні аспекти економічної активності підприємств торгівлі. Вісник Одеського національного університету імені І.І. Мечникова. Серія «Економіка». Том 23. Вип. 7(72), 2018. С. 115-121,
2. Davydova O., Chebanova N., Kashchena N., Chmil H., Protsenko V. Economic activity of enterprises: methodical aspects of assessment. SHS Web of Conferences. 2019. Vol. 67. URL: https://www.shs-conferences.org/articles/shsconf/abs/2019/08/shsconf_NTIUkrSURT2019_06012/shsconf_NTI-UkrSURT2019_06012.html,
3. Krutova A., Kashchena N., Chmil H. Enterprises' economic activity stimulation as a driver of national economy sustainable development. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2020. Вип. 1 (31). С. 162–173.

Наукове видання

**Облік, аналіз, аудит та оподаткування:
сучасна парадигма в умовах сталого розвитку**

***Збірник матеріалів VI Міжнародної науково-практичної конференції,
присвяченої 20-й річниці створення кафедри аудиту***

10 грудня 2020 року

Видано в авторській редакції

Підписано до друку 21.12.20. Формат 60×84/8
Друк. арк. 31,75. Зам. № 20-5653.

Державний вищий навчальний заклад
«Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»
03680, м. Київ, проспект Перемоги, 54/1

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
суб'єктів видавничої справи (серія ДК, № 235 від 07.11.2000)

Тел./факс (044) 537-61-41; тел. (044) 537-61-44
E-mail: publish@kneu.kiev.ua